

Публикација “Унапређење управљања контаминираним локалитетима у Србији” која је постала доступна јавности захваљујући упорности чланова Асоцијације за развој града Бора и не налази се у целости на сајту ниједне државне институције, открива који су кандидати за еколошке “црне тачке” у Србији.

У публикацији коју је објавио “Батут”, наведено је да су кандидати за еколошке „црне тачке“ у Србији углавном су повезани са експлоатацијом руде олова и цинка, опсежним операцијама рударења, прераде и топљења бакра, експлоатацијом минералних руда, лигнита и цементном индустријом.

Наведени су следећи кандидати за еколошке “црне тачке”:

1. Рудници бакра у Бору (укључујући руднике Бор, Велики Кривељ и Церово)

2. Рудници бакра у Мајданпеку

3. Површински копови Колубара (копови лигнитног угља) и термоелектрана

4. Рудник лигнита Костолац

6. Рудник олова и цинка у Љубовији

7. Напуштени рудник антимона Зајача

8. Индустрија цемента у Беочину

9. Индустрија цемента у Косјерићу

10. Индустрија цемента у Поповцу

11. Петрохемијски комплекс Нови Сад

12. Петрохемијски комплекс Панчево

Бор је, као се наводи, на листи јер га карактерише сложено индустријско загађење због близине рудника бакра и погона за топљење руде, Лазаревац (предграђе Београда) и Велики Црљени део су истог рударског и термо-енергетског комплекса (рудник лигнита у Лазаревцу, термоелектрана на лигнит у Великим Црљенима), док је Зајача, као део међусобно повезаног рударско-металуршког комплекса за експлоатацију антимона у западној Србији, сада локалитет депонија шљаке тежине приближно 60.000 тона.

У публикацији је наведено да је прашина детектована на урбаним површинама међу најзначајнијим проблемима јер она на глобалном нивоу садржи повишене концентрације токсичних метала, представљајући латентну опасност по здравље људи, као и претње еколошком систему.

“Континуирано таложење тешких метала у урбаним целинама може деловати и као секундарни извор загађења. Деца и старији људи су међу најугроженијим популационим групама када је присуство овакве прашине у питању. Разлог за то је што је детињи имуни систем незрео, док је код старијих исти компромитован процесом старења. Такође, они несвесно уносе знатне количине прашине преко константних активности по типу рука-уста, чиме постају подложнији дејству контаминираних прашине”, наводи се у публикацији.

Кључни полутанти, како је наведено, настали у рударским и топионичким активностима, опасни по здравље, су тешки метали, укључујући и олово и Арсен који су канцерогени.

Подсетимо, у закључима пилот студије о утицају индустријског загађења на здравље становника Бора, који су објављени у овој публикацији, наведено је да становници Бора имају значајно веће шансе да оболе и умру од свих канцера, осим канцера коже, као и од бројних других болести.

Иако је институт за јавно здравље Србије Др Милан Јовановиц Батут ову публикацију објавио још прошле године, она се не налази ни данас на званичном сајту ове институције, док је на сајту Агенције за заштиту животне средине објављено свега неколико страница.

Како је портал Нова.рс раније писао, јавност има увид у целокупну публикацију само захваљујући Асоцијацији за развој града Бора, чији су чланови до ње дошли путем захтева за приступ информацијама од јавног значаја.

На питања због чега документ није доступан на сајту Института и да ли су неке од препорука за управљање контаминираним подручјима, које су у њој наведене, до сада спроведене у дело, из „Батута“ нисмо добили одговоре.

(Нова.рс)